

LATINAMERIKA

Imorgon blir Dilma Rousseff en av världens mäktigaste politiker, då hon tar över Brasiliens presidentpost. Sydamerika får därmed sin tredje kvinnliga president sedan år 2006.

Kvinnorna tar över machokontinenten

"Vem hade trott det för tjugo, tio eller till och med fem år sedan – att Chile skulle ha en kvinnlig president", sade Michelle Bachelet under sitt första presidenttal då hon tog över styret i Chile, Sydamerikas mest konservativa land, den 11 mars 2006.

Då skrev flera sydamerikanska medier att kontinentens kvinnliga presidenter var på frammarsch medan amerikanerna bara fantiserar om dem, som i tv-serien "Commander in Chief" där Geena Davis gör rollen som USA:s statschef.

Sedan dess har Sydamerika fått ytterligare två kvinnliga presidenter. Argentina styrs av Cristina Fernandez de Kirchner och inom tjugofyra timmar installeras Brasiliens nyvalda president Dilma Rousseff.

Tittar man på hela Latinamerika rör det sig om fyra statschefer på fem år, i Costa Rica tog Laura Chinchilla över ledarskapet i år. Men skillnaden vad gäller den kvinnliga representationen i ländernas parlament är stor.

Enligt Interparlamentariska unionen (IPU) ligger Argentina på tolfte plats i världsrankningen, med 38,5 procent kvinnor i parlamentet.

Brasilien ligger på 108:e plats, med 8,6 procent.

Argentina har en lång historia av kvinnor med stort politiskt inflytande.

På 1940- och delar av 1950-talet var Eva Perón en stark politisk maktfaktor som bland annat ledde arbets- och hälsoministeriet. Mellan 1974 och 1976 styrdes landet av Isabel Perón, som då var världens första kvinnliga president. Under och efter diktaturen har människorättsorganisationen Mödrarna på Plaza de Mayo växt till en av Sydamerikas mest inflytelserika och respekterade lobbygrupper.

Menden kvinnliga representationen i Argentinas parlament var länge inget att skryta med. År 1990 var bara sex procent av församlingen kvinnor. Efter påtryckningar från kvinnliga politiker blev Argentina 1991 först i världen med att införa en kvinnokvot, "La ley de cupo", i parlamentet. Enligt regeln måste minst trettio procent av parlamentet bestå av kvinnor.

Bakom idén stod kvinnor från alla politiska hörn. De ansåg att större jämställdhet i parlamentet väger tyngre än en kvinnlig president. De-

FAKTA

Latinamerika

Begreppet Latinamerika är kulturellt och språkligt. Det består av 21 självständiga länder i Syd - Mellan- och Nordamerika där latinska språk talas (främst spanska, portugisiska och franska). Namnet användes först i Frankrike för att framhäva franska intressen i Amerika.

Sydamerika

Stater: Tolv självständiga stater samt Franska Guyana, brittiska Falklandsöarna och Sydgeorgien samt Sydsandwichöarna.

Invånare: 382 000 000, eller 21,4 per km².

ras slogan löd: "politiken kan förändra en kvinna, många kvinnor kan förändra politiken".

Flera andra sydamerikanska länder har tagit efter delar av Argentinas kvoteringslag, men i praktiken går det långsamt. Uruguay har 15,2 procent kvinnor i parlamentet och Chile 14,2.

I Uruguay har kvinnliga politikerna samarbete över parti- och koalitionsgränserna under 2000-talet ändå lett till framgångar: Numera kan gravida kvinnor välja den person som får närvara vid förlossningen. Mord inom äktenskap får inte längre definieras som "crimen pasional", passionsbrott, och sexuella trakasserier på arbetsplatser klassas numera som brott.

I Argentina är Cristina Fernandez de Kirchner favorit att vinna valet i oktober 2011. Enligt mätningar från CEOP hade hon idag vunnit redan i en första valomgång med 46 procent av rösterna, trots att både medier och oppositionen kritiserar hennes modeintresse och att hon använder smink.

TEXT: FEDERICO MORENO

federico.moreno
@sydsvenskan.se

LATINAMERIKAS KVINNLIGA PRESIDENTER

